

ฉบับที่ 77/2564

เรื่อง ผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย (Financial Literacy) ปี 2563 และการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความรู้ทางการเงินของ ธปท.

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติในการสำรวจระดับทักษะทางการเงินของคนไทยตามกรอบของ The Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) เป็นครั้งที่ 8 ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างทุกจังหวัดทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 11,901ครัวเรือน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาทักษะทางการเงินของคนไทย และสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินที่ดี

ภาพรวมผลการสำรวจปี 2563 พบว่าคนไทยมีพัฒนาการระดับทักษะทางการเงินดีขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 71.0 สูงกว่าการสำรวจครั้งก่อนในปี 2561 (ร้อยละ 66.2) และสูงกว่าค่าเฉลี่ยการสำรวจทักษะทางการเงินครั้งล่าสุดของ OECD ในปี 2563¹ (ร้อยละ 60.5) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของทักษะทางการเงินทั้ง 3 ด้านพบว่าคนไทยมีพัฒนาการดีขึ้นในทุกด้าน โดยความรู้ทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 62.9 (ร้อยละ 55.7 ในปี 2561) ปรับตัวดีขึ้นในทุกหัวข้อแต่ยังมีหัวข้อที่สามารถพัฒนาและส่งเสริมเพิ่มเติม ได้แก่ การคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากทบต้น การกระจายความเสี่ยงในการลงทุน และมูลค่าของเงินตามกาลเวลา ด้านพฤติกรรมทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 71.1 (ร้อยละ 67.8 ในปี 2561) โดยหัวข้อการจัดสรรเงินก่อนใช้และศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือมีคะแนนเพิ่มขึ้นมาก อย่างไรก็ตาม หัวข้อการบริหารจัดการเงินเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาเงินไม่พอใช้มีคะแนนลดลง ขณะที่ด้านทัศนคติทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 82.0 (ร้อยละ 78.0 ในปี 2561) มีพัฒนาการดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะทัศนคติในเรื่องการวางแผนเพื่ออนาคตในระยะยาวเป็นหัวข้อที่มีพัฒนาการจากปี 2561 มากที่สุด ซึ่งความไม่มั่นคงทางรายได้จากวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 น่าจะมีส่วนทำให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ในอนาคตมากขึ้น

สำหรับการสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมการออม พบว่าสัดส่วนผู้มีเงินออมในกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 74.7 ในปี 2563 (จากร้อยละ 72.0 ในปี 2561) และคนส่วนใหญ่มีความตระหนักเรื่องการออมเงินเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน และการออมเพื่อการเกษียณ ซึ่งการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 น่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ประชาชนตระหนักถึงความจำเป็นของการเก็บเงินสำรองมากขึ้น อย่างไรก็ตาม มีเพียงร้อยละ 38 ที่มีเงินสำรองอยู่ได้เกิน 3 เดือนหากต้องหยุดงานกะทันหัน แสดงให้เห็นว่ายังมีความจำเป็นต้องส่งเสริมการออมให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้แรงจูงใจสำคัญในการออมมาจากการมีเป้าหมายหรือแผนที่ชัดเจนที่จะต้องใช้จ่ายเงินในอนาคต แต่มีเพียงร้อยละ 19.7 ที่จัดสรรเงินเพื่อออมก่อนนำเงินไปใช้จ่ายจึงอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้เป้าหมายการออมไม่สำเร็จ

¹ เป็นคะแนนเฉลี่ยทักษะทางการเงินของ 26 ประเทศที่เข้าร่วมโครงการสำรวจทักษะทางการเงินกับ OECD ในปี 2563

ธปท. มีการส่งเสริมความรู้ทางการเงินอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับทักษะทางการเงินของคนไทยผ่านรูปแบบและช่องทางการดำเนินงานที่หลากหลาย โดยเผยแพร่สื่อความรู้ในวงกว้างผ่านช่องทางออนไลน์ ของ ธปท. (Facebook ศคช. 1213) และพันธมิตรต่าง ๆ รวมถึงสื่อท้องถิ่น โดยในระยะเวลาที่ผ่านมา ธปท. ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนให้ประชาชนมีความพร้อมรับมือกับวิกฤต โดยส่งต่อเนื้อหาเรื่องการวางแผนทางการเงิน และบริหารจัดการเรื่องหนี้ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ คู่มือ “รู้รอบเรื่องเงิน พร้อมเผชิญทุกวิกฤต” ตลอดจนหัวข้อภัยทางการเงินเผยแพร่บนเว็บไซต์ ศคช. 1213 และส่งผ่านความรู้แก่แรงงานกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับผลกระทบจากโควิด 19 ผ่านองค์กรพันธมิตรของสมาคมภาคธุรกิจเอกชน

สำหรับการส่งเสริมให้มีการออมและวางแผนทางการเงินอย่างต่อเนื่อง โดยมีพฤติกรรมทางการเงินที่ดีอย่างยั่งยืน ธปท. สานต่อการดำเนินงานกับ 2 กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษาและวัยทำงาน ซึ่งถือเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ผ่านโครงการ Fin. ดี We Can Do!!! และ Fin. ดี Happy Life!!! ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงเพื่อสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่การสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินที่เป็นรากฐานสำคัญของเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

28 ตุลาคม 2564

ข้อมูลเพิ่มเติม: ฝ่ายส่งเสริมความรู้ทางการเงิน

โทรศัพท์: 0 2356 7541, 0 2283 6768

E-mail: SiripenD@bot.or.th, ChayaninB@bot.or.th

สแกน QR Code เพื่ออ่านรายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินปี 2563 ฉบับเต็ม